

Energetický regulační úřad

Ing. Alena Vitásková
předsedkyně

Č. j.: .: 01496-14/2016-ERU

V Jihlavě dne 5. září 2016

R o z h o d n u t í

O rozkladu společnosti Odpady Jelínek s.r.o., se sídlem Slavojova 579/9, 128 00 Praha 2 - Nusle, IČ: 248 52 619 (dále též „účastník řízení“), zastoupené JUDr. Radkou Procházkovou, advokátkou se sídlem Masarykova 43, 400 01 Ústí nad Labem, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01496-10/2016-ERU ze dne 10. května 2016 (sp. zn. KO-01496/2016-ERU), kterým Energetický regulační úřad jako věcně příslušný správní orgán podle § 18 odst. 1 písm. a) zákona č. 458/2000 Sb., o podmínkách podnikání a o výkonu státní správy v energetických odvětvích a o změně některých zákonů (energetický zákon), ve znění pozdějších předpisů, rozhodl, že účastník řízení se tím, že v souvislosti s prováděním zemních prací v ochranném pásmu plynárenského zařízení u domu č. p. 147 v obci Ústí nad Labem – Chuderov dne 10. dubna 2014 poškodil středotlaký plynovod PE 100 d 63, dopustil správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, za což mu byla uložena pokuta ve výši 12 000 Kč a náhrada nákladů řízení, jsem jako nadřízený správní orgán Energetického regulačního úřadu rozhodla podle § 96 odst. 2 energetického zákona ve spojení s § 90 odst. 5 správního řádu, na návrh rozkladové komise, ustavené podle § 152 odst. 3 správního řádu, takto:

Rozklad společnosti Odpady Jelínek s.r.o., se sídlem Slavojova 579/9, 128 00 Praha 2 - Nusle, IČ: 248 52 619, proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01496-10/2016-ERU ze dne 10. května 2016 (sp. zn. KO-01496/2016-ERU) zamítám a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Odůvodnění:

I. Průběh kontroly

Dne 16. října 2014 doručením oznámení o zahájení kontroly účastníkovi řízení zahájil Energetický regulační úřad u účastníka řízení kontrolu ve smyslu zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), jejímž předmětem bylo dodržování povinností plynoucích z § 68 energetického zákona.

O výsledku kontroly byl sepsán protokol č. [REDAKCE] ze dne 28. ledna 2015, v němž Energetický regulační úřad konstatoval, že dne 10. dubna 2014 došlo při provádění zemních prací pro elektrickou přípojku u domu č. p. 147 v obci Ústí nad Labem - Chuderov k poškození středotlakového plynovodu provozovaného společností RWE Distribuční služby, s.r.o., která zjištěné skutečnosti popsala v Protokolu o poškození plynárenského zařízení č. [REDAKCE] ze dne 14. dubna 2014. Účastník řízení prováděl práce na základě

objednávky č. [REDAKCE], když zadavatelem prací byl [REDAKCE] jakožto stavebník. Dne 24. května 2014 bylo společností RWE Distribuční služby, s.r.o., vydáno vyjádření o existenci zařízení v zájmovém území výstavby společně se zákresem do mapy. Před samotným zahájením prací nicméně nebylo provedeno vytýčení zařízení v terénu. V důsledku poškození zařízení při zemních pracích nedošlo k přerušení dodávky plynu zákazníkům, doba úniku plynu byla 10 minut.

Proti kontrolnímu protokolu č. [REDAKCE] ze dne 28. ledna 2015 podal účastník řízení dne 9. února 2015 námitky, které byly vyřízeny přípisem Energetického regulačního úřadu ze dne 9. března 2015 obsahujícím sdělení, že věc bude došetřena. Následně Energetický regulační úřad dne 24. června 2015 vydal dodatek ke kontrolnímu protokolu, v němž bylo uvedeno doplňující vyjádření stavebníka a účastníka řízení.

II. Správní řízení na prvním stupni a napadené rozhodnutí

Dne 12. února 2016 vydal Energetický regulační úřad příkaz č. j. 01496-5/2016-ERU, kterým uznal účastníka řízení odpovědným za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona a uložil mu pokutu ve výši 22 000 Kč. Energetický regulační úřad konstatoval, že ze shromážděných podkladů je zjevné, že to byl účastník řízení, kdo svou činností plynárenské zařízení poškodil a porušil tak § 68 odst. 3 energetického zákona, přičemž jeho odpovědnost za spáchání správního deliktu je objektivní.

Proti výše uvedenému příkazu podal účastník řízení dne 22. února 2016 odpor, jehož podáním došlo ke zrušení příkazu a Energetický regulační úřad pokračoval ve správním řízení.

Dne 22. března 2016 zaslal účastník řízení správnímu orgánu vyjádření, v němž uvedl, že činnosti v ochranném pásmu prováděli stavebníci [REDAKCE] a [REDAKCE], účastník řízení pouze na základě objednávky prováděl určité výkony, přičemž byl ujistěn o tom, že v místě prací se žádné inženýrské sítě nenacházejí. Z tohoto důvodu navrhl zastavení správního řízení.

Rozhodnutím Energetického regulačního úřadu č. j. 01496-10/2016-ERU ze dne 10. května 2016 byla účastníkovi řízení za spáchání správního deliktu podle § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona uložena pokuta ve výši 12 000 Kč. Energetický regulační úřad v odůvodnění rozhodnutí dospěl ke zjištění skutkového stavu stejného, jak byl konstatován již v kontrolním protokolu a výše uvedeném příkazu, přičemž k námitkám účastníka řízení uvedl, že to byl účastník řízení, kdo si měl počínat způsobem, aby nezpůsobil protiprávní stav, přičemž odpovědnosti se nemůže zprostit odkazem na případnou soukromoprávní odpovědnost jiných osob.

III. Rozklad účastníka řízení

Proti rozhodnutí Energetického regulačního úřadu č. j. 01496-10/2016-ERU ze dne 10. května 2016, které mu bylo doručeno dne 13. května 2016, podal účastník řízení dne 25. května 2016 rozklad.

Účastník řízení v rozkladu namítl, že za dodržení podmínek prací v ochranném pásmu zodpovídá stavebník, nikoliv ten, kdo provádí práce, přičemž v daném případě bylo poškození energetického zařízení způsobeno ujistěním stavebníka o tom, že se v místě prací žádné inženýrské sítě nenachází. Dle účastníka řízení by při platnosti závěrů Energetického regulačního úřadu měl odpovědnost nést jeho zaměstnanec, který práce prováděl. Účastník řízení dále namítl, že nebyla posuzována společenská škodlivost jeho jednání.

Z výše uvedených důvodů účastník řízení navrhl, aby předsedkyně Energetického regulačního úřadu napadené rozhodnutí zrušila a správní řízení zastavila.

IV. Řízení o rozkladu

Rozklad účastníka řízení byl podán včas a splňoval předepsané náležitosti. Na základě podaného rozkladu jsem po jeho projednání v rozkladové komisi zřízené podle § 152 odst. 3 správního řádu a s přihlédnutím k návrhu rozkladové komise rozhodla tak, jak je uvedeno ve výrokové části tohoto rozhodnutí, a to z následujících důvodů.

Podle § 89 odst. 2 správního řádu přezkoumává odvolací správní orgán soulad napadeného rozhodnutí a řízení, které vydání rozhodnutí předcházelo, s právními předpisy. Správnost napadeného rozhodnutí přezkoumává jen v rozsahu námitek uvedených v odvolání, jinak jen tehdy, vyžaduje-li to veřejný zájem.

Po přezkoumání námitek účastníka řízení vznesených v rozkladu, jakož i souladu rozhodnutí s právními předpisy, jsem neshledala důvody pro zrušení napadeného rozhodnutí.

Správního deliktu ve smyslu § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, se dopustí právnická či podnikající fyzická osoba, která mj. poruší zákaz uvedený v § 68 odst. 3 uvedeného zákona. Podle § 68 odst. 3 energetického zákona, ve znění účinném do 31. prosince 2015, je v ochranném pásmu zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu. Při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení.

Zde na okraj uvádím, že napadené rozhodnutí bylo vydáno již po 31. prosinci 2015, tj. za účinnosti nové úpravy, pročež se prvostupňový správní orgán měl alespoň v odůvodnění napadeného rozhodnutí s touto změnou vypořádat. Podle účinného znění právního předpisu se již jedná o správní delikt ve smyslu § 91a odst. 1 písm. o) energetického zákona, přičemž změny doznalo i ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona. Ze srovnání jednotlivých znění příslušných ustanovení však vyplývá, že nová právní úprava není pro potenciálního pachatele příznivější jak z hlediska možného sankcionování, tak ani z hlediska věcného rozsahu skutkové podstaty správního deliktu, kdy předmětné jednání je i za nové právní úpravy nadále postižitelné.

Při posuzování odpovědnosti za správní delikt je třeba vycházet z toho, že podle § 68 odst. 3 energetického zákona je v ochranném pásmu jednak zakázáno provádět činnosti, které by mohly ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, a dále při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně nesmí dojít k poškození plynárenského zařízení. Ustanovení § 68 odst. 3 energetického zákona tak zjevně obsahovalo ve znění účinném do 31. prosince 2015 dvě skutkové podstaty správních deliktů, a to správní delikt naplněný prováděním činnosti v ochranném pásmu, která by mohla ohrozit plynárenská zařízení, jejich spolehlivost a bezpečnost provozu, a správní delikt naplněný poškozením plynárenského zařízení při provádění veškerých činností v ochranném pásmu i mimo ně. Oba delikty se liší jak způsobeným následkem (první představuje správní delikt ohrožovací, druhý správní delikt poruchový), tak objektem a objektivní stránkou správního deliktu.

Skutková podstata v § 91a odst. 1 písm. m) energetického zákona nevymezovala explicitně subjekt správního deliktu, proto je třeba v souladu se zásadami správního práva trestního přijmout závěr, že subjektem je kdokoli, kdo naplní všechny znaky skutkové podstaty správního deliktu. Na odpovědnost za správní delikt lze plně vztáhnout závěry

rozsudku Nejvyššího správního soudu č. j. 9 As 77/2008-50, podle něhož přestupkem (zde správním deliktem) je protiprávní jednání, jehož znaky jsou stanoveny zákonem. V řízení o přestupku je rozhodováno o vině a trestu za porušení práva, je proto třeba zkoumat naplnění všech znaků skutkové podstaty přestupku, mezi něž patří i objektivní stránka přestupku. Obligatorní znaky objektivní stránky jsou jednání, následek a příčinná souvislost neboli kauzální nexus (nexus causalis), tj. vztah mezi protiprávním jednáním jako příčinou a škodlivým následkem, který je právě tímto jednáním vyvolán. Škodlivý následek coby znak skutkové podstaty přestupků se přitom zpravidla neprojevuje materiálně, obvykle je vyjádřen samotným faktem porušení povinnosti, s nímž v podstatě spadá v jedno. Tím se současně také naplňuje požadovaná příčinná souvislost. Ve shodě s doktrínou je však třeba lišit mezi dvěma základními formami následku, a to ohrožovacím a poruchovým. Prvně jmenovaný následek v podstatě znamená vyvolání stavu, který představuje pro objekt přestupku (tedy pro určitý zájem společnosti chráněný zákonem) hrozbu jeho poruchy neboli stav nebezpečí, druhý pak představuje již přímý zásah tohoto objektu.

V uvedeném případě byl účastník řízení nepochybně trestán za porušení § 68 odst. 3 věty druhé energetického zákona, tj. za poškození plynárenského zařízení. V uvedeném případě je následkem obsaženým ve skutkové podstatě správního deliktu poškození plynárenského zařízení a trestat tak lze pouze pachatele, který se dopustil jednání (tj. provádění činnosti v ochranném pásmu či mimo něj) mezi nímž a způsobeným následkem je příčinná souvislost, tj. pachatele, který přímo svou činností poškození plynárenského zařízení způsobil.

Zde přitom nemůže být pochyb o tom, že takovým subjektem je účastník řízení, neboť to byl právě on, kdo prostřednictvím svého zaměstnance (jehož jednání je účastníkovi řízení jakožto právnické osobě přičitatelné) prováděl fyzicky zemní práce v ochranném pásmu, při nichž bylo plynárenské zařízení poškozeno. Skutečnost, že jiná osoba byla objednatelem těchto prací a stavebníkem neznámá, sama o sobě, že tato osoba též práce v ochranném pásmu skutečně prováděla. Jednání této osoby sice mohlo být příčinou toho, že účastník řízení se správního deliktu dopustil, ale její konání (či nekonání) přímo narušení zařízení nezpůsobil, neboť neprováděla žádné práce v ochranném pásmu či mimo něj ve smyslu § 68 odst. 3 energetického zákona. Pokud účastník řízení dovozuje, že byl konáním objednatele poškozen, není vyloučeno, aby vznášel vůči objednateli příslušné soukromoprávní nároky, nicméně nezbavuje ho to odpovědnosti za správní delikt.

Podle § 91d odst. 1 energetického zákona právnická osoba za správní delikt neodpovídá, jestliže prokáže, že vynaložila veškeré úsilí, které bylo možno požadovat, aby porušení povinnosti zabránila. O takový případ se však v daném případě nejednalo, neboť účastník řízení jednal pouze na základě ujištění, že prováděním zemních prací žádný škodlivý následek nezpůsobí. Tím fakticky účastník řízení jakožto osoba, která prováděla zemní práce, přejal na sebe riziko z případných vzniklých škodlivých následků, přičemž jakožto podnikateli provádějícímu mj. zemní výkopové práce mu nepochybně mělo být zřejmé, jaké následky může při uvedené činnosti způsobit, přesto si nevyžádal po stavebníkovi doklady od provozovatele plynárenského zařízení ohledně umístění tohoto zařízení či nepožadoval jeho vytýčení v terénu, ale na základě pouhého ujištění započal provádět zemní práce. Takový přístup však rozhodně nesvědčí o tom, že by vynaložil veškeré možné úsilí na zabránění porušení povinnosti ve smyslu § 68 odst. 3 energetického zákona.

Pokud účastník řízení namítá nedostatečné vyhodnocení naplnění materiální stránky správního deliktu, není mu možno ani v této otázce dát za pravdu. Již skutečnost, že zákonodárce porušení určitého zákazu učinil správním deliktem, vyjadřuje určitou

minimální typovou míru společenské škodlivosti, kterou je nutno takovému jednání přičítat. O způsobeném následku v daném případě nemůže být sporu, nicméně sankce byla uložena ve výši, kterou lze označit za velmi mírnou. Ačkoliv narušení středotlakého plynovodu nelze obecně považovat za vysoce závažné protiprávní jednání, přičemž dobu úniku plynu od nahlášení poruchy nemohl účastník řízení ovlivnit (pozn. jednalo se však podle protokolu o poškození zařízení o 67 minut, nikoliv 10 minut, jak uváděl kontrolní protokol), tak samotný přístup účastníka řízení, kdy prováděl zemní práce pomocí bagru (tj. metodou potenciálně invazivní) a bez znalosti jakéhokoliv podkladu k existenci inženýrských sítí v daném místě, navíc v zastavěném území, kde lze existenci takových sítí s vysokou mírou pravděpodobnosti předpokládat, jistě z hlediska způsobu spáchání správního deliktu a jeho okolností uložení sankce odůvodňuje. V daném případě se totiž nejednalo o poškození zařízení nezaviněně způsobené okolnostmi či o poškození způsobené pochybením třetí strany, které účastník řízení nemohl ovlivnit (např. vydáním nesprávného vyjádření správce zařízení ohledně jeho umístění), ale o poškození v důsledku nedodržení přiměřené opatrnosti při postupu ze strany účastníka řízení.

V. Závěr

Při přezkumu rozhodnutí Energetického regulačního úřadu v rozsahu podle § 89 odst. 2 správního řádu jsem jako odvolací správní orgán vzhledem k výše uvedeným skutečnostem dospěla k závěru, že napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a rovněž splňuje požadavky kladené správním řádem na obsah správního rozhodnutí. Podle § 68 odst. 3 správního řádu byly uvedeny důvody výroku, podklady pro jeho vydání a úvahy Energetického regulačního úřadu, kterými se řídil při jejich hodnocení a při výkladu právních předpisů. Jelikož nebyl dán žádný důvod pro zrušení napadeného rozhodnutí, zamítám tímto rozklad účastníka řízení a napadené rozhodnutí potvrzuji.

Poučení o opravném prostředku:

Proti tomuto rozhodnutí se podle § 91 odst. 1 ve spojení s § 152 odst. 4 správního řádu nelze dále odvolat.

- Otisk úředního razítka -

Ing. Alena Vitásková, v. r.
předsedkyně Energetického regulačního úřadu

Obdrží:

Odpady Jelínek s.r.o. prostřednictvím JUDr. Radky Procházkové